

51

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY
PUP OK.4100.4.2022.TS
18-400 Łomża, ul. Nowogrodzka 1
REGON 455708638, NIP 715-12-19-408

Urząd Miejski w Łomży
W PŁYŃĘŁO
2022-04-14
Ilość zał.....
Nr dz. 15535 Podpis [Signature]

Łomża, 2022-04-14

BRM
ZUZ [Signature]

DRUK Nr 861

Pani
Alicja Konopka
Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży

Nawiązując do pisma Nr BRM.0002.50.2022 z dnia 01 marca 2022 roku, przekazuję „Informację o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy działaniach podejmowanych przez miasto i Urząd Pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu. Bezrobocie wśród osób młodych i osób niepełnosprawnych na terenie miasta”.

Z poważaniem

p.o. Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy
[Signature]
mgr inż. Elżbieta Teresa Olejniczak

RPU/15535/2022 P
Data: 2022-04-14

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY
18-400 Łomża ul. Nowogrodzka 1
REGON 450708638, NIP 716-12-19-408

POWIATOWY URZĄD PRACY
W ŁOMŻY

Informacja o sytuacji na lokalnym rynku pracy w mieście oraz działaniach podejmowanych przez miasto i Urząd Pracy
w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.
Bezrobocie wśród osób młodych i osób niepełnosprawnych na terenie miasta.

*Material został opracowany
na podstawie danych statystycznych
i opracowań
GUS i PUP w Łomży*

Łomża – kwiecień 2022 roku

ANALIZA RYNKU PRACY MIASTA ŁOMŻA, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM OSÓB W WIEKU PONIŻEJ 30 ROKU ŻYCIA I OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

1. Rynek pracy na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży ze szczególnym uwzględnieniem Miasta Łomża na prawach powiatu

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży jest jednostką samorządową wspólną dla Miasta Łomży i Powiatu Łomżyńskiego, funkcjonującą pod zwierzchnictwem Starosty Łomżyńskiego, na mocy porozumienia zawartego w dniu 18 stycznia 2000r. pomiędzy Prezydentem Miasta a Starostą Łomżyńskim. Zadania realizowane przez Urząd wynikają z przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 roku poz. 1100 z późn. zm.). Podstawą działania urzędu jest Statut Powiatowego Urzędu Pracy przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/208/06 Rady Powiatu Łomżyńskiego z dnia 28 czerwca 2006 roku (Dziennik Urzędowy Województwa Podlaskiego z 2006 roku Nr 193, poz. 1853 i z 2008 roku Nr 86, poz. 792) oraz Regulamin Organizacyjny PUP w Łomży uchwalony Uchwałą Zarządu Powiatu Łomżyńskiego Nr 42/46/2000 z dnia 27 kwietnia 2000 roku z późniejszymi zmianami.

Województwo podlaskie zostało podzielone na 17 powiatów, w tym 3 miasta na prawach powiatu - Białystok, Suwałki, Łomża oraz 118 gmin. Stolicą jest miasto Białystok, liczący prawie 298 tysięcy mieszkańców¹. Pozostałe większe miasta regionu to Suwałki (ok. 70 tys. mieszkańców) i Łomża (ok. 63 tys. mieszkańców).

Ziemia Łomżyńska położona jest w zachodniej części województwa podlaskiego i graniczy z dwoma polskimi województwami: warmińsko-mazurskim oraz mazowieckim.

Powiatowy Urząd Pracy, swoim działaniem, obejmuje obszar dwóch powiatów: Miasta Łomży – na prawach powiatu grodzkiego i Powiatu Łomżyńskiego.

Swoim zasięgiem powiat łomżyński obejmuje:

- dwie gminy miejsko-wiejskie: Jedwabne, Nowogród;
- siedem gmin wiejskich: Łomża, Miastkowo, Piątnica, Przytuły, Śniadowo, Wizna, Zbójna;
- dwa miasta: Jedwabne, Nowogród.

Powiat łomżyński jest regionem typowo rolniczym o powierzchni 1.353,93 km² i liczbie mieszkańców - 50.666. Z pracy w gospodarstwach rolnych utrzymuje się aż 65% mieszkańców. Na terenie powiatu znajduje się 8.295 gospodarstw rolnych o przeciętnej wielkości 11,2 ha. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosiła na dzień 31.12.2021r. 3761.²

Łomża liczy 62.278 mieszkańców i zajmuje powierzchnię 3.271 ha. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON wynosiła na dzień 31.12.2021r. 6.649.

Na koniec 2021 roku pracownicy pośrednictwa pracy PUP w Łomży współpracowali z 2668 pracodawcami, w tym z Łomży z 2011, a z Powiatu Łomżyńskiego – z 657.

Tabela Nr 1 przedstawia liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży w latach 2019 – 2021 oraz liczbę podmiotów gospodarczych współpracujących z Urzędem według stanu na dzień 31.12.2021r.

Tabela Nr 1

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2019r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2020r.	Jednostki zarejestrowane w systemie REGON wg stanu na dzień 31.12.2021r.	Liczba podmiotów gospodarczych współpracujących z PUP w Łomży wg stanu na dzień 31.12.2021.
1.	PUP w Łomży	9821	10156	10410	2668
2.	Miasto Łomża	6467	6599	6649	2011

¹ https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stand-i-struktura-ludnosci-oraz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stand-w-dniu-30-06-2021_6_30.html LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTW, POWIATÓW, GMIN ORAZ PLCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W 2021 R. Stan w dniu 30 czerwca

² Liczbę podmiotów w rejestrze REGON podano na podstawie publikacji ze https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/zmiany-strukturalne-grup-podmiotow/miesieczna-informacja-o-podmiotach-gospodarki-narodowej-w-rejestrze-regon-grudzien-2021_4_53.html Miesięczna informacja o podmiotach gospodarki narodowej w rejestrze REGON grudzień 2021

3.	Powiat Lomżyński	3354	3557	3761	657
	Z tego:				
	Gmina Lomża	979	1049	1105	204
	Gmina Jedwabne	275	290	307	45
	Gmina Miastkowo	226	243	268	57
	Gmina Nowogród	308	324	332	46
	Gmina Piątnica	750	797	851	151
	Gmina Przytuły	82	86	86	26
	Gmina Śniadowo	308	315	343	62
	Gmina Wizna	196	202	205	29
	Gmina Zbójna	230	251	264	37

Źródło: GUS, obliczenia własne

Omawiając zmiany zachodzące na lomżyńskim rynku pracy należy bezwzględnie wziąć pod uwagę znaczenie czynników demograficznych, które określają wielkość populacji w wieku aktywnym zawodowo i wpływają na strukturę pracujących i bezrobotnych.

W aspekcie nabywania praw emerytalnych, istotne znaczenie dla lokalnego rynku pracy ma struktura ludności Lomży według wieku oraz płci. Kobiety stanowią 52,4% ogółu ludności; na 100 mężczyzn przypada ich 110,2. Współczynnik ten zmienia się w zależności od wieku. Liczebna przewaga mężczyzn występuje wśród ludności w wieku do 39 roku życia – na 100 mężczyzn przypada 97,4 kobiet, natomiast w wieku powyżej 39 lat współczynnik feminizacji wynosi 111,5, a w rocznikach 65 lat i więcej na 100 mężczyzn przypada średnio 149,0 kobiet.³

Spółeczeństwo Lomży wyraźnie starzeje się. Rezultatem zachodzących procesów demograficznych jest gwałtowne zmniejszanie się liczby dzieci i młodzieży (0–18 lat), tym samym następuje dalsze zmniejszenie udziału tej grupy osób w ogólnej liczbie ludności z 24,7% w 2012r. do poziomu 18,9% w 2020r. Zmiany w strukturze ludności wg wieku oznaczają istotne wyzwania dla systemu zabezpieczenia społecznego. Starzenie się ludności oznacza konieczność zwiększenia transferów społecznych na rzecz tej grupy (wyплаты emerytur, rent, usług zdrowotnych i opiekuńczych).

Syntetycznym miernikiem obrazującym wydolność systemu zabezpieczenia społecznego jest współczynnik obciążenia demograficznego ogółem, pokazujący liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym) przypadającą na 100 osób w wieku produkcyjnym. Z perspektywy systemów zabezpieczenia społecznego istotne jest także to, jak kształtuje się współczynnik obciążenia osób w wieku poprodukcyjnym (kobiety w wieku 60 lat i więcej; mężczyźni w wieku 65 lat i więcej), które są przede wszystkim beneficjentami różnego rodzaju świadczeń społecznych. W mieście Lomża na 100 osób w wieku produkcyjnym przypada większa liczba kobiet niż mężczyzn w wieku nieprodukcyjnym. W 2018r. na 100 osób w wieku produkcyjnym na terenie Lomży przypadało 59,1 osób w wieku nieprodukcyjnym (na 100 kobiet w wieku produkcyjnym przypada 74,2 kobiety w wieku nieprodukcyjnym i na 100 mężczyzn w wieku produkcyjnym przypada 45,3 mężczyzn w wieku nieprodukcyjnym), w 2019r. odpowiednio 62,0 osoby (77,6 kobiet i 47,7 mężczyzn), w 2020 r. – 65,2 osób (81,8 kobiet i 50,1 mężczyzn) i w 2021 r. – 67,8 osób (85,4 kobiet i 52,0 mężczyzn). Z powyższego wynika, iż rośnie liczba osób w wieku nieprodukcyjnym, znacznie szybciej wśród kobiet, niż mężczyzn.

Zmiany demograficzne obserwowane w ostatnich latach wskazują, iż liczba ludności na terenie działania PUP w Lomży systematycznie się zmniejsza. Perspektywa szybkiego wyjścia z depresji urodzeniowej jest odległa. Niski poziom dzietności kobiet i wysoki poziom tzw. emigracji zarobkowej powodują, że perspektywy rozwoju demograficznego nie są korzystne zarówno z punktu widzenia rynku pracy jak i systemu zabezpieczenia społecznego.

W ostatnich latach bardzo wyraźnie rysuje się wysoki poziom bierności zawodowej wśród osób zamieszkałych w mieście Lomży, co powoduje, że różnica pomiędzy populacjami aktywnych i biernych zawodowo zmniejsza się. Wzrost bierności zawodowej jest zjawiskiem wynikającym z jednej strony z przedłużania czasu wejścia na rynek pracy przez osoby młode (kontynuowanie nauki), z drugiej zaś następuje w wyniku przechodzenia na emerytury, renty i świadczenia przedemerytalne przez coraz liczniejszą grupę osób, które nabywają uprawnienia do ww. świadczeń. Na bierność zawodową mają również wpływ programy socjalne: m.in. rządowy program 500+, które powodują zmniejszenie aktywności zawodowej kobiet, ponieważ bardziej opłaca się pobierać pieniądze z różnych programów, niż pracować za minimalne wynagrodzenie.

Wielkość populacji osób bezrobotnych oraz poziom stopy bezrobocia w mieście Lomża w latach 2009-2021 przedstawia Tabela Nr 2.

Tabela Nr 2

Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w latach 2009 – 2021

Stan na koniec okresu

Rok	Liczba bezrobotnych w Lomży	Stopa bezrobocia w Lomży %
-----	-----------------------------	----------------------------

³ https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/ludnosc/ludnosc/ludnosc-stan-i-struktura-ludnosc-i-raz-ruch-naturalny-w-przekroju-terytorialnym-stan-w-dniu-30-06-2021_6.30.html LUDNOŚĆ WEDŁUG WOJEWÓDZTWA, POWIATÓW, GMIN ORAZ PŁCI W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM W 2021 R. Stan w dniu 30 czerwca

	Ogółem	Kobiety	
2009	3 487	1 751	15,2
2010	3 653	1 873	15,8
2011	3 859	1 979	16,4
2012	3 976	1 959	16,8
2013	4 095	1 978	17,0
2014	3 751	1 806	15,6
2015	3 156	1 546	13,4
2016	2 878	1 432	12,2
2017	2 318	1 213	9,6
2018	2 062	1 099	8,6
2019	1 814	990	7,5
2020	2 002	1 022	8,4
2021	1 574	827	6,9

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 dot. miasta Łomża za grudzień 2009r., 2010r., 2011r., 2012r., 2013r., 2014r., 2015r., 2016 r., 2017r., 2018r., 2019r. I 2020r., obliczenia własne.

Liczba bezrobotnych w mieście Łomży zwiększała się do końca 2013 roku. W następnych latach zmniejszała się do końca 2019 roku. Rok 2020 był jedynym rokiem, w którym liczba bezrobotnych zwiększyła się, co jest związane było z pandemią koronawirusa. Natomiast w 2021 roku liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 21,4%, osiągając poziom 1574 osoby, co jest najniższą liczbą bezrobotnych w Łomży od kwietnia 1990 roku. W omawianym przedziale czasowym początkowo zanotowano wzrost wartości stopy bezrobocia z 15,2% w 2009 roku do poziomu 17,0% na koniec 2013 roku, a następnie następował spadek jej wartości aż do końca 2019 roku. W 2020 roku stopa bezrobocia zwiększyła się, ale w 2021 roku zaczęła do poziomu 6,9% na koniec tego roku.

Podobnie ewoluowała liczba bezrobotnych kobiet na miejskim rynku pracy. Do końca 2013 roku obserwowano jej wzrost, w latach 2014 – 2019 następował spadek, a w 2020 roku liczba bezrobotnych kobiet zwiększyła się, aby w 2021 roku spaść do poziomu 827.

Analiza wielkości bieżących rejestracji („napływu”) i wyłączeń („odpływu”) w ewidencji bezrobotnych w latach 2017- 2021 wykazuje tendencję malejącą w przypadku „napływu” bezrobotnych. Natomiast „odpływu” z bezrobocia zawsze były wyższe od „napływu”, z wyjątkiem roku 2020, gdy „napływ” był większy od „odpływu”.

Tabela Nr 3 przedstawia wielkość „napływu” i „odpływu” wraz przyczynami z bezrobocia w latach 2017 – 2021 w Łomży.

Tabela Nr 3

„Napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia w latach 2017 – 2021r.

Wyszczególnienie		Osoby z Łomży				
		2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
"Napływ"		3678	3554	2951	2679	2324
"Odpływ"		4238	3810	3199	2491	2752
z tego z przyczyn	podjęcia pracy od początku roku	2210	1996	1718	1580	1570
	z tego					
	niesubsydiowanej	1593	1562	1441	1259	1210
	subsydiowanej	617	434	277	321	360
	z tego					
	prac interwencyjnych	129	103	84	86	78
	robót publicznych	95	80	56	56	82
	podjęcia działalności gospodarczej	50	55	30	48	56
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	98	63	29	32	49
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu a zasiedlenie	44	53	24	52	43
	innych	201	80	54	47	52
	rozpoczęcia szkolenia	29	19	10	16	16
	rozpoczęcia stażu	314	192	148	150	143
	rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	66	65	41	30	30
	odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	135	84	37	12	36
	nie potwierdzenia gotowości do pracy	636	772	612	242	428
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	428	366	344	208	285	
podjęcia nauki	13	12	6	12	9	
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	26	20	15	9	9	
osiągnięcia wieku emerytalnego	111	58	62	70	57	

nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	21	41	21	16	22
innych	249	185	185	146	147

Źródło: MPiPS-01 dot. miasta Łomża za lata 2017-2021

Podstawowym powodem wyłączenia osób bezrobotnych z ewidencji były podjęcia pracy (57,0%), nie potwierdzenie gotowości do pracy (15,6%), dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego (10,4%) oraz rozpoczęcie stażu (5,2%).

2. Aktualna sytuacja na łomżyńskim rynku pracy

1. Poziom bezrobocie

Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży w końcu miesiąca sprawozdawczego roku wyniosła 2519 osób (w tym 1368 kobiet) i była niższa od liczby bezrobotnych zarejestrowanych na koniec marca 2021 roku o 609 osób (liczba kobiet zmniejszyła się o 274 osoby) tj. o 21,5%. To najniższa od 1990 roku liczba bezrobotnych zarejestrowana w urzędzie na koniec marca. Natomiast w porównaniu do stanu na koniec miesiąca poprzedniego poziom bezrobocia zmniejszył się o 61 osób tj. 2,4%.

Do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 399 bezrobotnych (w analogicznym okresie roku ubiegłego – 281), w tym 279 nie posiadało prawa do zasiłku (w marcu 2021 roku – 172). Wśród rejestrujących się w danym miesiącu 13 osób pracowało za granicą (w ubiegłym roku w tym samym okresie – 18), w tym w Niemczech – 6 (3 z zasiłkiem transferowym), w Holandii – 4, Norwegii – 2 i w Wielkiej Brytanii – 1. Ponadto na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583 z późn. zm.) zarejestrowano 88 obywateli Ukrainy (82 bezrobotne kobiety, 1 bezrobotnego mężczyznę i 5 poszukujących pracy kobiet) i 1 bezrobotną obywatelkę Rosji.

W okresie sprawozdawczym wyrejestrowano 460 osób bezrobotnych (w lutym poprzedniego roku – 454) z następujących przyczyn:

Wyszczególnienie	Marzec 2021	Marzec 2022	Zmiana +/-
Odływ bezrobotnych			
w tym:	454	460	+6
- podjęcie pracy:	268	280	+12
z tego podjęcia pracy niesubsydiowanej	186	211	+25
z tego podjęcia subsydiowanej:	82	69	-13
• prace interwencyjne	24	24	0
• roboty publiczne	7	11	+4
• dotacje	12	12	0
• podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	7	12	+5
• podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	5	10	+5
• podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	0	0	0
• podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 roku życia	0	0	0
• inne	27	0	-27
- szkolenie	0	7	+7
- staż	56	59	+3
- prace społecznie użyteczne	5	8	+3
- odmowa bez uzasadnionej przyczyny propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	4	2	-2
- niepotwierdzenie gotowości do pracy	44	53	+9
- dobrowolna rezygnacja	42	33	-9
- podjęcia nauki	2	0	-2
- osiągnięcia wieku emerytalnego	10	3	-7
- nabycia praw emerytalnych lub rentowych	0	0	0
- nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	3	0	-3
- inne przyczyny	20	15	-5

Bezrobotni z miasta Łomży stanowili 64,6% wszystkich zarejestrowanych osób w urzędzie i było ich 1627.

W omawianym miesiącu sprawozdawczym do urzędu wpłynęło 167 ofert pracy (rok temu – 172), w tym oferty pracy subsydiowanej stanowiły 74,3% (w marcu 2021 roku – 64,0%).

Zanotowany spadek bezrobocia związany jest m.in. z większą liczbą podjęć pracy niesubsydiowanej w związku z rozpoczęciem prac sezonowych.

2. Wybrane kategorie bezrobotnych

Liczba bezrobotnych kobiet na koniec marca 2022 roku wyniosła 1368 osób i była większa o 38 osób w porównaniu do poprzedniego miesiąca i o 274 osoby mniejsza w porównaniu do marca 2021 roku. Bezrobotne kobiety stanowiły na koniec miesiąca sprawozdawczego 54,3% ogółu zarejestrowanych (na koniec marca ubiegłego roku – 51,2%).

Liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku dla bezrobotnych na koniec marca 2022 roku wyniosła 368 osób i była mniejsza o 27 osób w porównaniu do miesiąca lutego 2022 roku. W porównaniu do analogicznego okresu 2021 roku (428 osób uprawnionych do zasiłku), odnotowano spadek o 60 osób. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł – 14,6% (13,3% na koniec marca 2021 roku).

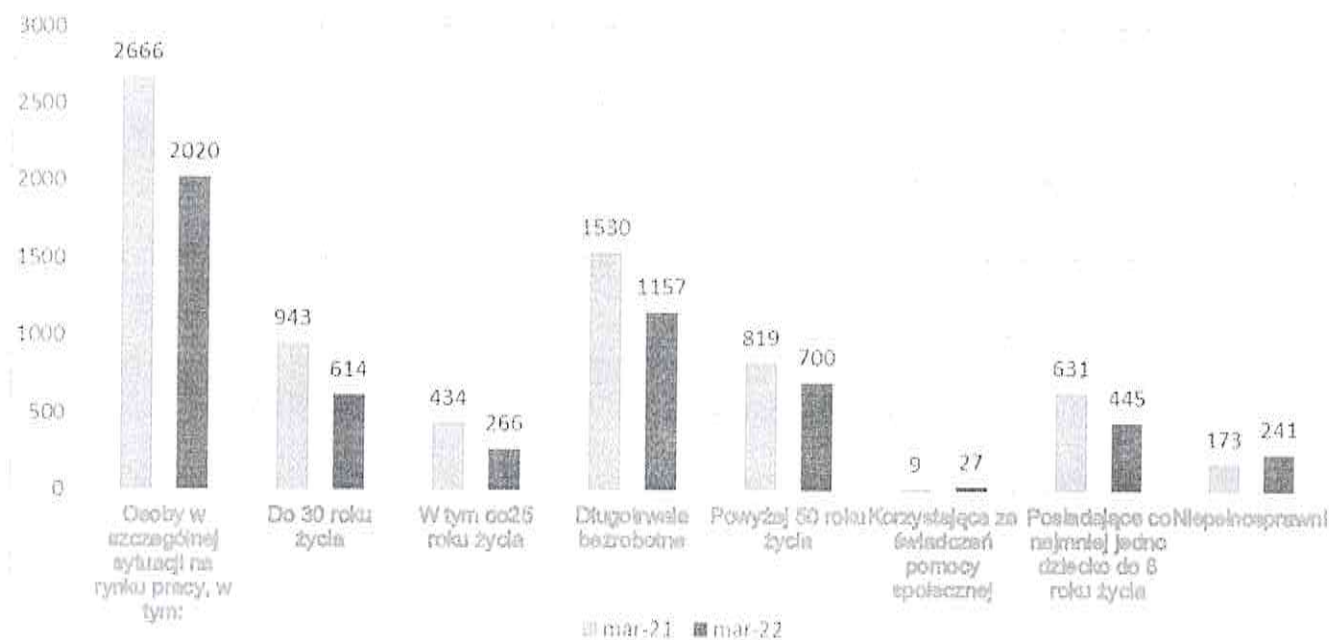
Na koniec marca 2022 roku liczba bezrobotnych mieszkających na wsi wyniosła 796 osób i była mniejsza o 38 osób w porównaniu do poprzedniego miesiąca, a w stosunku do marca ubiegłego roku była również mniejsza o 280 osób. Bezrobotni zamieszkałi na wsi stanowili 31,6% ogółu zarejestrowanych w ewidencji urzędu (33,5% na koniec analogicznego okresu 2021 roku). 130 osób posiadało prawo do zasiłku, co stanowiło 35,3% uprawnionych do prawa do zasiłku (na koniec analogicznego okresu roku ubiegłego odpowiednio 144 i 33,6%).

3. Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy

Osoby te stanowiły 80,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych i było ich 2029 (83,1% na koniec marca poprzedniego roku).

Wyszczególnienie	Marzec 2021	Marzec 2022	Zmiana +/-
Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:	2666	2020	-646
Do 30 roku życia	943	614	-329
W tym do 25 roku życia	434	266	-168
Długotrwale bezrobotne	1530	1157	-373
Powyżej 50 roku życia	819	700	-119
Korzystające ze świadczeń pomocy społecznej	9	27	+18
Posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	631	445	-186
Niepelnosprawni	173	241	+68

Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy

4. Stopa bezrobocia

Stopa bezrobocia na obszarze działania dla PUP w Łomży na koniec marca 2022 roku kształtowała się na poziomie 5,8%. Dla miasta Łomży stopa bezrobocia wyniosła 6,9% a dla Powiatu Łomżyńskiego – 4,6%. Wskaźnik obliczono na podstawie danych

GUS o liczbie czynnych zawodowo ogółem (42,8 tys. osób, w tym miasto Łomża 23,2 tys., Powiat Łomżyński 19,6 tys.) dla obszaru PUP w Łomży, aktualnych na koniec lutego 2022 roku.

Stopa bezrobocia w Polsce na koniec lutego 2022 roku wynosiła 5,5%, w Województwie Podlaskim – 7,1%, na obszarze działania PUP w Łomży – 5,8%, dla miasta Łomża – 6,9% i dla Powiatu Łomżyńskiego – 4,6%.

5. Zgłoszenia zwolnień

W miesiącu sprawozdawczym nie zanotowano zgłoszeń zwolnień w ramach zwolnień grupowych.

Sytuacja na lokalnym rynku pracy na obszarze działania PUP w Łomży w końcu marca 2022 roku

Wyszczególnienie	PUP	Miasto Łomża	Powiat Łomżyński	Udział Miasta Łomży w ogółem	Udział Powiatu Łomżyńskiego w ogółem	
Liczba bezrobotnych	2 519	1 627	892	64,6	35,4	
w tym z prawem do zasiłku	368	225	143	61,1	38,9	
Liczba kobiet	1 368	877	491	64,1	35,9	
Zwolnieni z przyczyn zakładów pracy	18	9	9	50,0	50,0	
Zamieszkali na wsi	796	0	796	0,0	100,0	
Osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	92	45	47	48,9	51,1	
Cudzoziemcy	118	114	4	96,6	3,4	
Bez kwalifikacji zawodowych	890	556	334	62,5	37,5	
Bez doświadczenia zawodowego	545	358	187	65,7	34,3	
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	437	280	157	64,1	35,9	
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	2 029	1 292	737	63,7	36,3	
z tego	do 30 roku życia	614	315	299	51,3	48,7
	w tym: do 25 roku życia	266	121	145	45,5	54,5
	długotrwale bezrobotni	1 157	759	398	65,6	34,4
	powyżej 50 roku życia	700	494	206	70,6	29,4
	korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej	27	17	10	63,0	37,0
	posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	445	259	186	58,2	41,8
	posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia	0	0	0	-	-
	niepełnosprawni	241	196	45	81,3	18,7
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej zgłoszone w miesiącu	167	125	42	74,9	25,1	
w tym niewykorzystane	59	43	16	72,9	27,1	
Podjęcia pracy ogółem	280	189	91	67,5	32,5	

Wyszczególnienie	PUP	Miasto Łomża	Powiat Łomżyński	Udział Miasta Łomży w ogółem	Udział Powiatu Łomżyńskiego w ogółem
w tym praca subsydiowana	69	54	15	78,3	21,7
Osoby uprawnione do dodatków aktywizacyjnych	28	20	8	71,4	28,6
Poszukujący pracy	74	50	24	67,6	32,4
Stopa bezrobocia w %	5,8*	6,9*	4,6*	-	-

* - wartości nie weryfikowane przez GUS

Struktura bezrobotnych na obszarze działania PUP w Łomży w końcu marca 2022 roku

Wyszczególnienie	PUP	Udział w ogółem	Miasto Łomża	Powiat Łomżyński	Udział Miasta Łomży w ogółem	Udział Powiatu Łomżyńskiego w ogółem	
Ogółem	2 519	100,0	1627	892	64,6	35,4	
Czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	331	13,1	237	94	71,6	28,4
	1 – 3	510	20,2	305	205	59,8	40,2
	3 – 6	447	17,7	287	160	64,2	35,8
	6 – 12	360	14,3	225	135	62,5	37,5
	12 – 24	384	15,2	253	131	65,9	34,1
	pow. 24	487	19,3	320	167	65,7	34,3
Wiek	18-24	266	10,6	121	145	45,5	54,5
	25-34	733	29,1	429	304	58,5	41,5
	35-44	584	23,2	419	165	71,7	28,3
	45-54	456	18,1	313	143	68,6	31,4
	55-59	268	10,6	192	76	71,6	28,4
	60 lat i więcej	212	8,4	153	59	72,2	27,8
Wykształcenie	wyższe	464	18,4	313	151	67,5	32,5
	policealne i średnie zawodowe / branżowe	548	21,8	367	181	67,0	33,0
	średnie ogólnokształcące	311	12,3	193	118	62,1	37,9
	zasadnicze zawodowe / branżowe	518	20,6	313	205	60,4	39,6
	gimnazjalne / podstawowe i poniżej	678	26,9	441	237	65,0	35,0
Staż pracy ogółem	do 1 roku	542	21,5	359	183	66,2	33,8
	1 – 5	673	26,7	398	275	59,1	40,9
	5 – 10	346	13,7	218	128	63,0	37,0
	10 – 20	339	13,5	217	122	64,0	36,0
	20 – 30	197	7,8	142	55	72,1	27,9
	30 lat i więcej	66	2,6	57	9	86,4	13,6
	bez stażu	356	14,1	236	120	66,3	33,7

Bezrobotni według gmin w końcu marca 2022 roku

Miasto / Gmina	Zarejestrowani bezrobotni						
	Ogółem	Kobiety	Będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy	Do 30 roku życia	w tym do 25 roku życia	Powyżej 50 roku życia	Długotrwale bezrobotni
Jedwabne obszar miejski	46	23	39	8	5	9	29
Jedwabne obszar wiejski	31	16	29	23	11	4	11
Gmina Łomża	234	140	190	79	32	47	94
Miastkowo	85	47	69	37	19	13	34
Nowogród obszar miejski	50	23	43	14	6	19	27
Nowogród obszar wiejski	33	23	30	11	4	7	11
Piątnica	171	91	136	48	24	42	74
Przytuły	21	11	21	8	3	5	12
Śniadowo	67	41	53	19	12	18	31
Wizna	58	30	49	21	12	16	24
Zbójna	96	46	78	31	17	26	51
Miasto Łomża	1627	877	1292	315	121	494	759
Ogółem	2519	1368	2029	614	266	700	1157

3. Sytuacja na rynku pracy osób w wieku do 30 roku życia

O tym, że najtrudniej na rynku pracy mają młodzi dopiero zaczynający karierę, mówi się od paru lat. Na całym świecie bezrobocie wśród ludzi młodych jest wyższe niż przeciętne. W pewnym sensie to normalne. Młodzi mają zwykle wsparcie rodziny, więc nie muszą intensywnie szukać pracy. Wolny czas poświęcają na podnoszenie kwalifikacji, poszukują lepszych ofert lub po prostu przedłużają sobie beztrudną młodość. Na dzień 31 grudnia 2021 roku „młode bezrobocie” wynosi 21%.

Kształtowanie się liczby osób bezrobotnych, w tym osób bezrobotnych do 30 roku życia oraz wielkość stopy bezrobocia w Łomży w ostatnich latach przedstawia tabela Nr 4.

Tabela Nr 4

Liczba bezrobotnych i bezrobotnych do 30 roku życia oraz stopa bezrobocia w latach 2009 – 2021

Stan na koniec okresu

Rok	Liczba bezrobotnych w Łomży		Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w Łomży		% udział bezrobotnych do 30 roku życia do ogółem bezrobotnych	Stopa bezrobocia w Łomży %
	Ogółem	Kobiety	Ogółem	Kobiety		
2009	3 487	1 751	1 323	680	37,9	15,2
2010	3 653	1 873	1 389	750	38,0	15,8
2011	3 859	1 979	1 393	776	36,1	16,4
2012	3 976	1 959	1 339	711	33,7	16,8
2013	4 095	1 978	1 334	687	32,6	17,0
2014	3 751	1 806	1 163	582	31,0	15,6
2015	3 156	1 546	921	480	29,2	13,4
2016	2 878	1 432	783	432	27,2	12,2

2017	2 318	1 213	665	406	28,7	9,6
2018	2 062	1 099	514	314	24,9	8,6
2019	1 814	990	440	284	24,3	7,5
2020	2 002	1 022	489	294	24,4	8,4
2021	1 574	827	330	194	21,0	6,9

Zródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 dot. miasta Łomża za grudzień 2009r., 2010r., 2011r., 2012r., 2013r., 2014r., 2015r., 2016r., 2017r. 2018r., 2019r., 2020r. i 2021r., obliczenia własne.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyodrębniła i objęła dodatkowymi działaniami grupę osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Należą do niej m.in. bezrobotni do 30 roku życia. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia zwiększała się do końca 2011 roku, następnie cały czas zmniejszała się, w 2020 roku nastąpił wzrost, a w 2021r. zanotowano spadek, by osiągnąć wartość 330 osób. W końcu 2020r. osoby do 30 roku życia z Łomży stanowiły 24,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych, a na koniec 2021r. – 21,0%.

Dokonując analizy sytuacji bezrobotnych kobiet należy stwierdzić, iż liczba zarejestrowanych kobiet ogółem także od 2009r. do 2012r. wzrastała, by od 2013r. zmniejszać swoją wartość, wyjątkiem był rok 2020. Natomiast udział bezrobotnych kobiet do 30 roku życia zwiększył się o 7,4 punktów procentowych z poziomu 51,4% na koniec 2009 roku do poziomu 58,8% na koniec 2021 roku w omawianej grupie wiekowej. W końcu 2021 liczba bezrobotnych kobiet w wieku do 30 roku życia wynosi 194 osoby, co stanowi 23,5% ogółu bezrobotnych kobiet z Łomży.

W ostatnich latach prawie połowa populacji kobiet nie mogła znaleźć pracy. Paradoksalnie wykształcenie oczekujących na pracę kobiet jest wyższe niż mężczyzn i nie zależy to od miejsca zamieszkania. Składa się na to wiele przyczyn: mniejsza liczba zawodów wykonywanych przez kobiety, postrzeganie kobiet przez pracodawców w kategorii osób mniej dyspozycyjnych; czynniki kulturowe, przyzwalające na bezrobocie kobiet, jako „strażniczek domowego ogniska” czy obniżający się preferowany wiek kobiet – młode, o wysokich kwalifikacjach i dużym doświadczeniu. Należy jednak zwrócić uwagę, że bardzo istotną i znaczącą, wręcz determinującą, w wielu przypadkach przyczyną trudności kobiet w uzyskaniu zatrudnienia są programy socjalne: m.in. rządowy program 500+, który wpłynął bardzo negatywnie na aktywność zawodową kobiet. Wśród tej kategorii bezrobotnych utrwaliło się przekonanie, że bardziej opłaca się pobierać pieniądze z programu społecznego, niż podjąć zatrudnienie za minimalne wynagrodzenie.

Tabela Nr 5 przedstawia strukturę bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy.

Tabela Nr 5

Struktura bezrobotnych do 30 roku życia wg czasu pozostawania bez pracy, wykształcenia i stażu pracy w latach 2016 – 2020

Opis	2017r.		2018r.		2019r.		2020r.		2021r.		
	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	Ogółem	do 30 roku życia	
Czas pozostawania bez pracy	do 1	270	103	270	73	207	70	210	54	194	58
	1 - 3	413	159	384	127	392	118	334	113	288	91
	3 - 6	362	126	365	100	302	82	312	91	244	55
	6 - 12	356	101	368	86	289	74	382	97	236	45
	12 - 24	392	86	282	77	305	62	399	84	263	42
	pow. 24	525	90	393	51	319	34	365	50	194	58
Wykształcenie	wyższe	454	171	397	140	325	107	396	112	301	76
	policealne i śr. zaw.	566	163	472	113	453	104	456	120	364	77
	średnie ogół.	273	130	279	131	230	109	239	108	197	74
	zasad. zaw.	476	74	443	52	391	53	445	60	335	47
	gimnaz. i poniżej	549	127	471	78	415	67	466	89	377	56
Staż pracy ogółem	do 1 roku	486	236	407	194	388	166	428	180	347	129
	1 - 5	578	209	549	180	481	161	519	163	401	98
	5 - 10	304	25	289	10	258	15	290	17	232	16
	10 - 20	306	0	299	0	267	0	290	0	229	0

20 - 30	239	x	203	x	176	x	195	x	144	x
pow. 30	83	x	75	x	59	x	61	x	55	x
bez stażu	322	195	240	130	185	98	219	129	166	87
Ogółem	2 318	665	2062	514	1814	440	2002	489	1574	330

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MPiPS – 01 Załącznik nr 1 dot. miasta Łomża za I kwartał 2016r., 2017r., 2018r., 2019r. i 2020r., dział 5 za grudzień 2021r.

Czas pozostawania bez pracy w przypadku osób do 30 roku życia jest zdecydowanie dłuższy niż dla bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych z wyjątkiem bezrobotnych do 50 roku życia. W liczbie bezrobotnych do 30 roku życia aż 43,9%, tj. 145 osób pozostaje bez pracy powyżej 6 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Z analiz przeprowadzonych wynika, iż w grupie bezrobotnych do 30 roku życia przeważają osoby, które nie posiadają doświadczenia zawodowego (26,4%), lub doświadczenie to jest niewielkie (do 5 lat pracy – 68,8%), niewystarczające lub nieadekwatne do potrzeb zgłaszanych przez pracodawców. Jest to bardzo niepokojące zjawisko, ponieważ ta część młodych mieszkańców naszego regionu swój start zawodowy rozpoczyna od statusu bezrobotnego.

Osoby poniżej 30 roku życia są zdecydowanie lepiej wykształcone niż pozostali bezrobotni. W końcu 2021r. wśród tej grupy wiekowej 17,0% posiadało zaledwie wykształcenie gimnazjalne lub poniżej, a kolejne 14,2% legitymowało się wykształceniem zasadniczym zawodowym, 22,4% - średnim ogólnokształcącym, 23,3% wykształceniem policealnym i średnim zawodowym. Na przeciwnym biegunie tej struktury znaleźli się bezrobotni z wykształceniem wyższym, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia wyniósł 23,1%. Z drugiej strony osoby w omawianej grupie wiekowej nie posiadają doświadczenia zawodowego. W populacji bezrobotnych poniżej 30 roku życia jest niemal 26,4% osób bez doświadczenia zawodowego, a kolejne 39,1% ma doświadczenie do 1 roku i 29,7% ma doświadczenie od 1 roku do 5 lat.

Ukończenie studiów wyższych nie stanowi gwarancji znalezienia zatrudnienia w Łomży. Niejednokrotnie okazuje się bowiem, że wiedza i umiejętności nabyte podczas studiów nie odpowiadają na wymagania i oczekiwania łomżyńskiego rynku pracy.

Trzeba stwierdzić, że polska szkoła dostarcza na rynek pracy absolwentów bez umiejętności praktycznych. Zmniejszająca się ilość zakładów pracy ogranicza szanse na odbycie praktyki zawodowej. Do tych trudności dochodzą tradycje rodzinne w zakresie kształcenia, miejsce zamieszkania i sytuacja materialna. Mechanizmy, które mają pomóc w przezwyciężaniu widma bezrobocia, niestety, nie przynoszą oczekiwanych rezultatów. Składa się na to wiele przyczyn, z których mentalność, stereotyp bezrobotnego i niezadowolający status ekonomiczny należą do najważniejszych. Niejakim optymizmem napawa fakt, że absolwenci coraz lepiej poznają mechanizmy działania rynku pracy i tym samym są bardziej skłonni do przekwalifikowania czy podwyższania dotychczasowego wykształcenia, upatrując w tym możliwości pozyskania pracy. Ponadto do osób młodych kierowane są programy finansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, w ramach których młody bezrobotny może odbyć staż zawodowy, podjąć pracę w ramach prac interwencyjnych, bonu na zasiedlenie lub rozpocząć działalność gospodarczą na własny rachunek, a przed skorzystaniem z tych form pomocy jest objęty pośrednictwem pracy i doradztwem zawodowym. Ponadto osoby do 30 roku życia objęte zostały Gwarancjami dla Młodzieży, w ramach których urząd pracy ma obowiązek zapewnić im ofertę zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu lub stażu w okresie do 4 miesięcy od dnia rejestracji.

Według badań statystycznych w PUP w Łomży, liczby bieżących rejestracji (napływu) i wyłączeń (odpływu) z ewidencji, w ciągu lat 2017 - 2020 wykazują systematyczną tendencję malejącą, poza rokiem 2021. Tabela nr 6 przedstawia „napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób do 30 roku życia w latach 2017 – 2021 z Łomży.

Tabela Nr 6
„Napływ” i przyczyny „odpływu” z bezrobocia osób do 30 roku życia w latach 2017 – 2021r.

Wyszczególnienie		Osoby z Łomży do 30 roku życia					
		2017r.	2018r.	2019r.	2020r.	2021r.	
"Napływ"		1563	1361	1135	997	824	
"Odpływ"		1681	1512	1209	948	983	
z tego z przyczyn	podjęcia pracy od początku roku	850	778	602	573	543	
	z tego	niesubsydiowanej	533	552	491	425	406
		subsydiowanej	315	226	111	148	137
	z tego	prac interwencyjnych	37	38	28	34	31
		robót publicznych	30	28	21	25	22
		podjęcia działalności gospodarczej	19	29	13	20	24
		podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	30	19	7	12	12
		podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu a zasiedlenie	44	52	24	51	43
		innych	155	60	18	6	5

rozpoczęcia szkolenia	11	7	6	7	5
rozpoczęcia stażu	166	123	94	92	77
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	3	9	6	0	1
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	46	37	18	5	9
nie potwierdzenia gotowości do pracy	286	313	234	95	154
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	177	118	119	71	107
podjęcia nauki	13	12	6	12	8
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	3	2	2	0	2
innych	126	113	122	93	77

Źródło: *MPIPS-01dot. miasta Łomża za lata 2017-2021*

Podstawowym powodem wyłączeń młodych ludzi z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy, nie potwierdzenie gotowości do pracy, dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego oraz rozpoczęcia stażu. Urząd w miarę swoich możliwości oferował młodym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. Liczebność populacji beneficjentów tego programu jest uzależniona od wielkości środków finansowych w danym roku na aktywizację tej kategorii bezrobotnych oraz od wyboru realizowanych form wsparcia.

W 2020r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 247 bezrobotnych do 30 roku życia, co stanowiło 27,9% odpływu bezrobotnych w tym okresie, a w 2021r. objęto 220 młodych bezrobotnych, co stanowiło 22,4% odpływu bezrobotnych w tym okresie.

W ogólnej liczbie osób reaktywowanych zawodowo w ramach aktywnych form najwięcej osób młodych zostało skierowanych na staż.

W 2021 roku osoby do 30 roku życia mogły również skorzystać z innych aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu skierowanych wyłącznie do nich takich jak: bon szkoleniowy, bon stażowy, bon na zasiedlenie, bon zatrudnieniowy i refundacja kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne osób do 30 roku życia.

Ciągle jednak relatywnie trudna sytuacja na miejskim rynku pracy motywuje także, co aktywniejsze jednostki do szukania szczęścia w innych zakątkach kraju, jak również za granicą. W efekcie liczba ludności Łomży nie zwiększa się. Oferty kształcenia zgłaszane przez działające w Łomży uczelnie nie zawsze idą w parze z faktycznym zapotrzebowaniem, dlatego też młodzi ludzie z tych terenów wyjeżdżają rozpoczynając studia w większych ośrodkach miejskich (Warszawa, Olsztyn, Białystok) i zwykle tam już zostają, a tylko nieliczni decydują się na powrót. Ponadto coraz więcej osób nie mając perspektyw na znalezienie pracy na terenie swego miejsca zamieszkania, ani też w sąsiednich powiatach, wyjeżdża za granicę – popularne kierunki to Anglia, Islandia, Irlandia, Niemcy, Belgia, Holandia, Norwegia.

Reasumując. Podstawowymi barierami w podjęciu zatrudnienia przez osoby do 30 roku życia z Łomży, według przeprowadzonych badań ankietowych i dokonanej analizy statystyk, są:

- niechęć pracodawców łomżyńskich do zatrudniania osób bez doświadczenia zawodowego;
- utrzymujące się niedopasowanie kwalifikacji młodych osób do potrzeb pracodawców, z uwzględnieniem zróżnicowania regionalnego, powodujące zasadnicze trudności na rynku pracy. System edukacji jest niedostosowany do potrzeb rynku pracy. Młodzi ludzie studiują, zdobywając kwalifikacje, na które nie ma zapotrzebowania;
- niewystarczająca motywacja młodych ludzi do podejmowania działań i szukania pracy;
- zbyt wygórowane oczekiwania poszukujących pracy;
- blokada ścieżki awansu młodego pokolenia,
- niedostateczne umiejętności z zakresu autoprezentacji, profesjonalnego przygotowania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych,
- osoby bezrobotne do 30 roku życia trudności ze znalezieniem pracy widzą przede wszystkim w braku doświadczenia zawodowego (39,2%). Czynnikiem istotnym w ich przypadku są także: brak ofert pracy w swoim zawodzie (34%), sprawowanie opieki nad dzieckiem 18,6%,
- wciąż za mało elastyczne są przepisy kodeksu pracy, za wysokie podatki. Wysokie koszty utrzymania małych firm (wysokie koszty wynajmu powierzchni biurowych i handlowych);
- niski poziom płac powodujący podejmowanie zatrudnienia w szarej strefie lub skutkujący nieaktywnością zawodową;
- zapewnione utrzymanie przez świadczenia społeczne lub dochody innych członków gospodarstw domowych;
- brak środków finansowych na rozpoczęcie pracy na własny rachunek lub niedostateczna ilość kapitałów własnych oraz wysokie koszty kredytów inwestycyjnych;
- brak środków finansowych na zakup rzeczy lub usługi ułatwiającej wdrożenie do pracy;
- trwająca pandemia COVID-19 spowodowała niechęć pracodawców do zatrudniania ludzi młodych.

Skutki bezrobocia wśród osób do 30 roku życia, to:

- brak wiary w sens edukacji, możliwość stabilizacji życiowej, i przeświadczenie, że ich kwalifikacje, energia, siły są marnowane;
- utrzymujący się niski przyrost naturalny i problemy związane z systemem emerytalnym;
- zmniejszenie aktywności zawodowej kobiet w wyniku rządowego programu 500+, obserwuje się prymat zasiłku socjalnego, społecznego nad podjęciem pracy;

- migracje młodzieży, zarówno do większych ośrodków, poza województwo i zagranicę. Szczególnie niebezpiecznym zjawiskiem w kontekście planowanych inwestycji jest odpływ wykwalifikowanej i wykształconej kadry, który w konsekwencji pogłębia już istniejące dysproporcje w rozwoju regionu w stosunku do reszty kraju;
- pogorszenie standardu życia;
- problemy z zagospodarowaniem wolnego czasu;
- izolacja społeczna;
- ograniczenie lub zaniechanie uczestnictwa w życiu kulturalnym i politycznym;
- narastające często poczucie bezsilności;
- pozbawienie możliwości nabywania dóbr, które są symbolem statusu ekonomicznego młodego człowieka;
- wzrost przestępczości wśród młodych mieszkańców Łomży;
- zwiększenie się zjawisk niepożądanych (alkoholizm, narkomania, przestępczość, samobójstwa, kradzieże, rozwody itp.);
- duże koszty świadczeń socjalnych;
- praca w „szarej strefie” często pozostaje jedynym sposobem na utrzymanie siebie i rodziny na akceptowalnym poziomie materialnym.
 - bierność młodzieży spowodowana obawą, iż przez pandemię COVID-19 nie będzie dla niej pracy.
- Na podstawie badań ankietowych można stwierdzić, iż osoby bezrobotne do 30 roku życia oczekują od urzędu oferty pracy - 51,5% badanych, oferty pracy w wyuczonym zawodzie – 34%, dotacji na założenie działalności gospodarczej – 14,4%, stażu – 10,3%. Wśród tej grupy najwięcej osób zadeklarowało chęć dalszej nauki, aby podnieść swoją wartość na rynku pracy – 46,4%, duży odsetek dopuszcza też zmianę zawodu, aby zwiększyć swoje szanse na znalezienie pracy. Jako największą przeszkodę w podjęciu pracy wskazują brak doświadczenia zawodowego – 39,2%.

6. Bezrobocie wśród osób niepełnosprawnych na terenie miasta Łomża

Na łomżyńskim rynku pracy, w ciągu ostatnich lat, nastąpiła znaczna poprawa sytuacji osób niepełnosprawnych, na którą niewątpliwie wpływ miało duże zainteresowanie pracodawców zatrudnianiem osób niepełnosprawnych, które wynikało z otrzymywanego przez nich wsparcia. Zjawisko to odnotowano w całej Polsce.

Dane średnioroczne za 2020 r⁴, dla osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym ogłoszone przez GUS kształtują się następująco:

- współczynnik aktywności zawodowej: 30,0%;
- wskaźnik zatrudnienia: 28,5%;
- stopa bezrobocia: 5,2%.

Od 2007 roku odnotowuje się znaczny wzrost współczynnika aktywności zawodowej i wskaźnika zatrudnienia osób niepełnosprawnych, szczególnie tych w wieku produkcyjnym. W 2007 roku współczynnik aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym wynosił 22,6%. Według najnowszych danych przeliczonych w oparciu o nowe bilanse ludności po Narodowym Spisie Powszechnym z 2011 r. i opartych o nową metodologię BAEL współczynnik ten wyniósł: w 2018r. 28,3%, w 2019 r. 28,8%, w 2020 roku wzrósł do poziomu 30,0%. Udział pracujących wśród osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w roku 2020 osiągnął wartość 26,8% (w 2019r. – 26,8% i w 2018 r. – 26,2%). Stopa bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych w wieku produkcyjnym w 2020 r. nie zmieniła się i wyniosła 5,2% (w 2019r. wynosiła – 7,2% i w 2018 r. wynosiła – 7,2%). W 2020 roku aktywnych zawodowo było 17,5% osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej, a udział osób pracujących wśród osób niepełnosprawnych w wieku 16 lat i więcej w 2020 roku wynosił 16,7%, stopa bezrobocia 4,7%.

W Systemie Obsługi Dofinansowań i Refundacji (SODiR), prowadzonym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w końcu października 2021 r. zarejestrowanych było łącznie 230,5 tys.⁵ osób niepełnosprawnych, w tym 141,1 tys. osób zatrudnionych na otwartym rynku pracy i 89,4 tys. osób pracujących w zakładach pracy chronionej. Udział pracowników zakładów pracy chronionej w stosunku do ogółu pracowników niepełnosprawnych, zarejestrowanych w SODiR jest nadal wysoki – w październiku 2021 r. wynosił 38,8%, to wyraźnie zauważalna jest tendencja spadkowa tego udziału. Maleje liczba osób niepełnosprawnych zatrudnionych w zakładach pracy chronionej, a rośnie liczba niepełnosprawnych zatrudnionych na otwartym rynku pracy. Dla porównania w grudniu 2004 roku udział pracowników zakładów pracy chronionej w ogólnej liczbie pracowników niepełnosprawnych zarejestrowanych w SODiR wynosił 86%.

Udział osób niepełnosprawnych z Łomży, w ewidencji osób zarejestrowanych w PUP w grudniu 2021r. wynosił wśród bezrobotnych 11,3% (w Polsce 6,8%), zaś wśród poszukujących pracy – 36,0% (w Polsce – 40,0%).

W rejestrach Powiatowego Urzędu Pracy z terenu miasta Łomża na koniec 2021r. zarejestrowanych było 175 (w tym 73 kobiety) osób bezrobotnych niepełnosprawnych i 18 (w tym 6 kobiet) niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu. W latach 2018-2020 nastąpił spadek liczby niepełnosprawnych, by wzrosnąć na koniec 2021r. Tabela Nr 7 przedstawia liczbę osób będących w ewidencji osób niepełnosprawnych i niepełnosprawnych poszukujących pracy z Łomży w latach 2018-2021.

⁴ <http://www.niepełnosprawni.gov.pl/index.php?c=page&id=80&print=1>

⁵ <http://www.niepełnosprawni.gov.pl/index.php?c=page&id=80&print=1> Dane DODiR stan na 03.12.2021

Tabela Nr 7 Osoby będące w ewidencji osób niepełnosprawnych z terenu miasta Łomża
Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie	2018r.				2019r.				2020r.				2021r.				
	Bezrobotni niepełnospr.		Niepełnospr. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnospr.		Niepełnospr. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnospr.		Niepełnospr. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnospr.		Niepełnospr. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		
	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych	179	87	39	15	169	79	23	8	160	56	20	9	175	73	18	6	
zarejestrowani po raz kolejny	170	83	31	10	160	76	19	6	154	53	15	7	167	70	15	5	
w tym jako osoba niepełnosprawna	100	49	19	7	84	44	12	3	88	33	11	6	98	44	12	4	
długotrwale	106	50	14	6	105	50	16	4	79	29	14	6	100	43	14	5	
poprzednio pracujący	169	82	32	11	160	76	18	5	149	52	14	6	169	72	13	4	
z tego	do momentu zarejestrowania się	89	39	10	2	86	40	3	1	84	36	2	0	106	47	1	0
	w tym w zakładzie pracy chronionej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	3	1	0	0	2	1	0	0	1	0	1	1	1	0	0	0
bez kwalifikacji zawodowych	31	17	6	1	35	14	3	1	36	14	4	1	41	12	4	1	
po stażu	3	1	4	1	4	1	3	1	4	0	3	2	3	1	2	1	
po pracach interwencyjnych	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
po robotach publicznych	1	1	x	x	1	1	x	x	0	0	x	x	2	1	x	x	
po szkoleniu	1	1	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	
po pracach społecznie użytecznych	7	5	x	x	4	1	x	x	3	0	x	x	4	1	x	x	
osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0	1	1	1	1	2	2	0	0	1	0	1	0	
pobierające świadczenie rentowe z tytułu niezdolności do pracy	0	0	16	5	0	0	11	4	0	0	11	6	0	0	10	4	
pobierające rentę socjalną	x	x	10	5	x	x	3	1	x	x	3	1	x	x	4	0	
samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia	7	4	3	2	8	6	0	0	12	10	0	0	9	5	0	0	

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018-2021.

Wśród niepełnosprawnych osoby długotrwale bezrobotne stanowią 57,1% tj. o 7,7 punktów procentowych więcej niż na koniec 2020 roku. Najliczniejszą grupę stanowią bezrobotni niepełnosprawni poprzednio pracujący. Na koniec 2021r. było ich 169, co stanowi aż 96,6% wśród zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, czyli o 3,5 punktów procentowych więcej niż na koniec 2020 roku.

Na podstawie analizy sytuacji bezrobotnych niepełnosprawnych według wieku należy stwierdzić, że największą populację tworzą bezrobotni w wieku 45-54. Jest to grupa licząca na koniec 2021r. 46 osób, w tym 15 kobiet, co stanowi 26,3% ogółu bezrobotnych niepełnosprawnych z Łomży (na koniec 2020 r. – 28,2%). Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 55-59, licząca 43 osoby, w tym 18 kobiet, co stanowi 24,6% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych z Łomży (25,0% na koniec 2020 roku).

Tabela Nr 8

Struktura osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu wg wieku z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2018r.				2019r.				2020r.				2021r.			
		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	
		O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K
Osoby będące w ewidencji osób bezrobotnych		179	87	39	15	169	79	23	8	160	56	20	9	175	73	18	6
Wiek	18-24	2	1	0	0	4	4	0	0	5	4	0	0	2	1	0	0
	25-34	19	10	7	3	19	5	4	3	20	10	4	1	25	15	4	1
	35-44	36	22	9	4	33	21	5	2	24	9	3	3	27	9	5	2
	45-54	51	23	8	4	45	21	4	0	45	15	6	2	46	26	3	2
	55-59	47	31	9	4	42	28	4	1	40	18	2	1	43	22	2	0
	60 i więcej lat	24	0	6	0	26	0	6	2	26	0	5	2	32	0	4	1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018-2021r.

W latach 2018 – 2021 najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni niepełnosprawni z wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym oraz zasadniczym zawodowym. Na koniec 2021r. było ich razem 97 osób. Stanowili oni 55,4% omawianej kategorii bezrobotnych (na koniec 2020 roku – 63,1%).

Z analizy powyższej struktury wynika, że 55,4% zarejestrowanych bezrobotnych niepełnosprawnych posiada wykształcenie poniżej średniego. Z wykształceniem wyższym zarejestrowanych było tylko 16 osób bezrobotnych i 4 osoby poszukujące pracy i nie pozostające w zatrudnieniu.

Tabela Nr 9

Struktura wg wykształcenia osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji		179	39	169	23	160	20	175	18
Wykształcenie	Wyższe	18	9	15	4	17	4	16	4
	Policealne i średnie zawodowe	51	6	50	5	34	6	47	5
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Średnie ogólnokształcące	11	3	8	1	8	1	15	1
	w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
	Zasadnicze zawodowe	54	13	49	7	51	4	45	3
	w tym specjalne	6	0	4	0	3	0	2	0

Gimnazjalne	2	0	3	0	3	0	5	0
w tym specjalne	0	0	0	0	0	0	0	0
Podstawowe i podstawowe nieukończone	43	8	44	6	47	5	47	5
w tym specjalne	5	0	5	0	3	0	2	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018- 2021

Generalizując należy stwierdzić, że poziom wykształcenia osób niepełnosprawnych z Łomży zarejestrowanych w Urzędzie jest na dość niskim poziomie. Niski poziom wykształcenia dodatkowo, obok uwarunkowań zdrowotnych, ogranicza istotnie możliwości skutecznej aktywizacji zawodowej tej grupy.

Tabela Nr 10

Struktura wg stopnia niepełnosprawności osób niepełnosprawnych bezrobotnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży

Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2018r.		2019r.		2020r.		2021r.	
		Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji		179	39	169	23	160	20	175	18
Stopień niepełnosp.	znaczny	5	3	8	4	5	4	4	1
	umiarkowany	32	31	33	17	30	14	36	15
	lekki	142	5	128	2	125	2	135	2
Rodzaj niepełnosprawności	Upośledzenie umysłowe	2	0	2	0	1	2	1	2
	Choroby psychiczne	32	5	25	3	24	1	30	2
	Zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu	10	7	8	3	10	2	12	1
	Całościowe zaburzenia rozwojowe	0	0	0	0	0	1	1	1
	Choroby narządu wzroku	18	1	12	2	16	3	12	2
	Upośledzenia narządu ruchu	70	12	70	5	63	4	54	4
	Epilepsja	5	2	6	1	6	0	11	1
	Choroby układu oddechowego i układu krążenia	15	4	9	3	11	3	14	2
	Choroby układu pokarmowego	1	0	3	0	4	0	0	0
	Choroby układu moczowo-płciowego	3	2	3	1	3	1	6	1
	Choroby neurologiczne	9	4	14	3	10	2	13	1
	Inne	14	2	17	2	12	0	21	0
	Nieustalony	0	0	0	0	0	1	0	1

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018 - 2021

Wśród niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie pracy w Łomży w latach 2018 - 2021 najwięcej osób posiadało stopień niepełnosprawności lekki. Na koniec 2021r. takich osób było 135. Grupa ta stanowiła 77,1% omawianej kategorii (78,1% na koniec 2020r.) Natomiast wśród niepełnosprawnych poszukujących pracy najwięcej osób posiadało umiarkowany stopień niepełnosprawności. Na koniec 2021r. takich osób było 15, czyli 83,3% (70,0% na koniec 2020r.). Rodzaj niepełnosprawności to: upośledzenie umysłowe, choroby psychiczne, neurologiczne, zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu, wzroku, upośledzenia narządu ruchu, epilepsja, choroby układu oddechowego, układu pokarmowego, układu moczowo-płciowego.

Tak duży udział osób z lekkim stopniem niepełnosprawności jest szansą dla tej kategorii zarejestrowanych na skuteczną aktywizację zawodową pod warunkiem określenia właściwych kierunków kształcenia bądź przekwalifikowania. Istotne jest

również skorelowanie oczekiwań osób niepełnosprawnych i preferencji pracodawców skłonnych zatrudniać osoby niepełnosprawne.

Tabela Nr 11

Struktura wg stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży
Stan na koniec okresu

Wyszczególnienie		2018r.		2019r.		2020r.			
		Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	Bezrobotni niepełnosp.	Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.
Osoby będące w ewidencji		179	39	169	23	160	20	175	18
Staż pracy ogółem	do 1 roku	19	3	20	3	23	2	31	3
	1-5	37	6	34	3	32	3	38	3
	5-10	25	5	19	3	18	2	19	3
	10-20	38	14	46	7	39	6	36	4
	20-30	41	4	33	2	26	1	33	0
	30 i więcej lat	9	0	8	0	11	0	12	0
	bez stażu	10	7	9	5	11	6	6	5
Wg czasu pozostawania bez pracy	do 1 miesiąca	24	3	14	0	25	1	16	1
	1-3	26	7	36	5	31	2	27	1
	3-6	29	2	27	1	24	1	25	2
	6-12	39	13	20	1	24	2	34	0
	12-24	18	3	34	7	29	3	29	2
	pow. 24 miesięcy	43	11	38	9	27	11	44	2

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018- 2021

W latach 2018- 2021 najliczniejszą grupę tworzyli bezrobotni niepełnosprawni posiadający staż pracy 10-20 lat i 20-30 lat. Na koniec 2021r. grupa ta łącznie liczyła 69 osób i stanowiła 40,6% omawianej kategorii bezrobotnych (40,6% na koniec 2020r.). Kolejna, co do liczebności jest grupa posiadająca staż pracy od 1 do 5 lat – 38 osób (21,7%).

Najliczniejszą grupą bezrobotnych niepełnosprawnych wg czasu pozostawania bez pracy w latach 2018 - 2021 byli oczekujący na zatrudnienie powyżej 24 miesięcy. Na koniec omawianego okresu jej liczebność wynosiła 44 osoby i stanowiła 25,1% omawianej populacji bezrobotnych (na koniec 2020r. – 16,9%).

W ciągu 2021 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży zgłosiło się 225 bezrobotnych (w tym 93 kobiety) z terenu miasta Łomża. „Odpływ” bezrobotnych z ewidencji urzędu pracy wyniósł 237 osoby był wyższy od „napływu” o 12 osób. Główne przyczyny „odpływu” z bezrobocia przedstawiono w Tabeli Nr 12.

Tabela Nr 12

„Napływ” i „odpływ” osób niepełnosprawnych i poszukujących pracy nie pozostających w zatrudnieniu z Łomży
Stan w okresie

Wyszczególnienie		2018r.				2019r.				2020r.				2021r.			
		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.		Bezrobotni niepełnosp.		Niepełnosp. poszukuj. pracy i nie pozostaj. w zatrud.	
		O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K	O	K
Osoby włączone do ewidencji osób bezrobotnych		316	140	51	21	279	118	24	11	220	82	18	12	225	93	16	3
Osoby wyłączone z ewidencji osób bezrobotnych		302	121	40	16	292	125	45	21	225	103	23	13	237	84	21	7
z tego	podjęcie pracy	156	69	0	0	152	70	0	0	98	42	0	0	119	46	0	0
	z tego																
	praca subsydiowana	35	11	0	0	36	15	0	0	22	7	0	0	30	11	0	0
	praca niesubsydiowana	121	58	0	0	116	55	0	0	76	35	0	0	89	35	0	0

rozpoczęcie szkolenia	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0
rozpoczęcie stażu	6	2	3	1	7	2	4	2	7	3	1	1	9	6	0	0
rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej	11	5	x	x	7	4	x	x	4	2	x	x	3	1	x	x
podjęcie nauki	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy	2	1	x	x	0	0	x	x	0	0	0	0	3	1	x	x
rezygnacja lub niepotwierdzenie gotowości do pracy	46	16	27	9	46	20	32	17	15	9	12	7	31	7	15	7
utrata statusu osoby niepełnosprawnej	30	10	4	3	35	15	6	1	54	25	6	3	26	10	4	0
inne	50	18	6	3	45	14	3	1	46	22	4	2	46	10	2	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018 - 2021.

Podstawowym powodem wyłączeń niepełnosprawnych z ewidencji bezrobotnych były podjęcia pracy oraz rezygnacja lub nie potwierdzenie gotowości do pracy. Urząd w miarę swoich możliwości oferował tym osobom pracę lub obejmował działaniami aktywizującymi. W 2021r. różnego rodzaju aktywnymi programami rynku pracy objętych zostało 42 bezrobotnych niepełnosprawnych, co stanowiło 17,7% odpływu niepełnosprawnych bezrobotnych w tym okresie. W związku ze zmieniającą się strukturą zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych systematycznie zmniejsza się liczba aktywizowanych osób niepełnosprawnych.

W 2021r. pracodawcy zgłosili do Urzędu 48 ofert pracy dla osób niepełnosprawnych z Łomży. Wśród tej liczby 52,1% ofert (25) stanowiły oferty pracy subsydiowanej.

Tabela Nr 13

Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej

Stan w okresie

Wyszczególnienie		2018r.	2019r.	2020r.	2021r.
Wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej		104	74	51	48
z tego	staże	7	5	7	8
	przygotowanie zawodowe dorosłych	0	0	0	0
	prace społecznie użyteczne	0	0	0	0
	dla osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	0	0	0	0
	subsydiowanej	26	21	21	25
	z sektora publicznego	3	2	4	0
	sezonowej	0	0	1	0

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-07 dot. miasta Łomża za lata 2018- 2021r.

Na podstawie analizy zgłoszonych ofert pracy można wysunąć wniosek, iż pracodawcy zgłaszając oferty pracy dla osób niepełnosprawnych tak naprawdę oczekują, żeby to była osoba w pełni sprawna, ale mająca stopień niepełnosprawności.

Reasumując. Istnieje szereg barier, które niekorzystnie wpływają na liczbę pracujących niepełnosprawnych w Łomży. Większość ma charakter systemowy. Przykładem może być niejasność i zmienność przepisów prawa, czy nieefektywny i nieadekwatny system kształcenia. Z drugiej strony mamy jednak do czynienia z barierami o charakterze jednostkowym takimi jak np. postawa wobec pracy, czy stereotypowe postrzeganie miejsca osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, w tym również na rynku pracy. Główną przyczyną była niechęć (uprzedzenia) do zatrudniania osób niepełnosprawnych, występująca na otwartym rynku pracy i brak ofert w zakładach pracy chronionej. Często pracodawcy oczekiwali umiejętności, których nie posiadały osoby niepełnosprawne, lub wykonywania zadań, którym te osoby nie mogły sprostać. Do ważnych przyczyn niezatrudniania osób niepełnosprawnych należą ograniczenia zdrowotne. Mają one charakter rzeczywisty lub domniemany, a wynikający z krytycznej samooceny swoich możliwości przez osoby niepełnosprawne lub z negatywnych założeń pracodawcy. Ponadto w warunkach narastającej nierównowagi na rynku pracy, pracodawcy zwiększają wymagania wobec kandydatów do pracy, co istotnie pomniejsza szanse osób niepełnosprawnych w konkurowaniu o uzyskanie zatrudnienia. Pracodawcy unikają także kosztów i trudności związanych z przystosowaniem stanowisk pracy oraz firmy do potrzeb osób niepełnosprawnych. Większości zakładów nie tworzono z myślą o zatrudnianiu takich osób, dlatego nie ma w nich urządzeń i warunków techniczno-organizacyjnych, ograniczających niedogodności wynikające z niepełnosprawności pracowników.

Problemy w uzyskaniu zatrudnienia przez osoby niepełnosprawne, zwłaszcza po długotrwałych niepowodzeniach, mogą

stać się przyczyną rezygnacji z dalszych starań o pracę. Skutkiem tego może być narastające poczucie zbędności i wyalienowania. Zjawiska te mogą nasilać się w obecnych realiach na rynku pracy, gdzie osoby niepełnosprawne mają ograniczone szanse znalezienia pracy w konkurencji z młodymi i sprawnymi osobami.

Zachowania i postawy pracodawców w stosunku do osób niepełnosprawnych ujawniają się w niechęci lub woli zatrudnienia takich osób, a następnie w relacjach pracowniczych. Osoby niepełnosprawne mogą być traktowane przez pracodawców instrumentalnie, przedmiotowo, jako źródło korzyści w postaci możliwości korzystania z obniżek i zwrotu kosztów należnych pracodawcom zatrudniającym taką osobę, bądź podmiotowo, jako pełnowartościowi pracownicy. Postawy współpracowników wobec osób niepełnosprawnych kształtują się w czasie bezpośredniego kontaktu z tymi osobami. Współpraca z nimi ujawnia ewentualne uprzedzenia czy życzliwość wobec osób niepełnosprawnych, utrwala albo zmienia zakorzeniony w mentalności stosunek do tych osób.

Szanse zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy, zwłaszcza w mniejszych przedsiębiorstwach i przy obecnym poziomie bezrobocia i trwającej pandemii COVID-19, są nadal ograniczone. Konieczność wsparcia i pomocy w zatrudnianiu tych osób nie zanika, a wręcz zyskuje na znaczeniu, szczególnie w kontekście aktualnej i prognozowanej sytuacji na rynku pracy. Podkreśla to rolę zakładów pracy chronionej, które jednak bez wsparcia zewnętrznego mają niewielką zdolność konkurencyjną, a tym samym tworzenia i zachowania miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych.

5. Podejmowane działania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.

W 2021 roku realizowano wszystkie działania przewidziane ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zmierzające do ograniczenia zjawiska bezrobocia i towarzyszących mu negatywnych skutków społecznych.

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2021 r., poz. 1100 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy między innymi udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w znalezieniu pracy, a także pracodawcom w pozyskiwaniu pracowników przez pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe. Dotyczy to również osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne lub poszukujące pracy. Osoby takie mają prawo do korzystania ze wszystkich usług i instrumentów rynku pracy na zasadach określonych w przepisach ustawy o promocji zatrudnienia.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży, realizując swoje zadania ustawowe związane z ograniczaniem i przeciwdziałaniem bezrobociu, czynnie włącza się w rozwiązywanie problemów społecznych związanych z bezrobociem ze szczególnym uwzględnieniem osób młodych i niepełnosprawnych. Struktura dotychczasowych celów polityki przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom była złożona i obejmowała i obejmuje łagodzenie skutków bezrobocia przez czasową aktywizację tych bezrobotnych w ramach aktywnych programów rynku pracy, tj.:

- roboty publiczne,
- prace interwencyjne,
- staże,
- szkolenia i przekwalifikowanie bezrobotnych,
- prace społecznie użyteczne,
- refundację wyposażenia /doposażenia stanowiska pracy,
- dotacje na podjęcie działalności gospodarczej,
- doradztwo zawodowe i pośrednictwo pracy.

Ponadto w 2021 roku PUP w Łomży realizował zadania wynikające z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U z 2021 roku, poz. 2095 z późn. zm.) tj. dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15zzb), dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zcc), udzielanie pożyczek na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15 zzd) i organizacji pozarządowej (art. 15zda), dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych (art. 15 zze) i dla kościelnych osób prawnych (15zze²), udzielanie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15 zze⁴), udzielanie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (rozdział 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r.) i udzielanie dotacji dla mikro i małych przedsiębiorstw (sklepiki szkolne) udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15 zze^{1a}).

2021 rok w Powiatowym Urzędzie Pracy w Łomży to okres intensywnej pracy na rzecz przedsiębiorców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji wywołanej pandemią COVID -19. Urząd pomógł ogromnej rzeszy przedsiębiorców i dzięki temu ochroniliśmy wiele miejsc pracy. Na realizację zadań z Tarczy Antykryzysowej urząd wydał w roku 2021 – 8 823 797,94zł rozpatrując 1743 wnioski.

W 2021 roku PUP w Łomży przyznano większe środki na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu niż w 2020 roku.

Tabela Nr 14 Otrzymane środki z Funduszu Pracy i EFS

Lp.	Rok	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz przeciwdziałania COVID-19		
		Fundusz Pracy	EFS	Razem
1.	2017r.	12 099 147,00	3 341 353,00	15 440 500,00
2.	2018r.	11 107 827,00	3 582 273,00	14 690 100,00
3.	2019r.	3 373 742,00	3 548 358,00	6 922 100,00
4.	2020r.	32 156 873,94	17 492 573,06	49 649 447,00
5.	2021r.	15 942 734,80	4 749 117,67	20 691 852,47

W 2021r. budżet na aktywne formy Urzędu zmniejszył się o 58,3% w porównaniu do poprzedniego roku. Spowodowane to zostało przyznaniem 9 800 000,00 zł na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19. W 2021 roku PUP w Łomży otrzymał na realizację zadań na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej oraz zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19 kwotę **20 691 852,47 zł**, na którą składały się następujące środki:

- 4 346 146,80 zł – z Funduszu Pracy – tzw. algorytmu,
- 3 814 117,67 zł – z Europejskiego Funduszu Społecznego, w tym na RPO WP 2014-2020 – 1 885 078,06 zł i na PO WER – 1 929 039,61 zł,
- 2 636 100,00 zł – z rezerwy Ministra na realizację programów konkursowych związanych z aktywizacją bezrobotnych: „W kierunku zatrudnienia” i „Powrót do zatrudnienia”,
- 95 488,00 zł – z rezerwy Ministra na realizację projektu pilotażowego "Pomost do zatrudnienia",
- 935 500,00 zł z Europejskiego Funduszu Społecznego, na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19, w tym na RPO WP 2014-2020 – 400 000,00 zł i na PO WER – 535 000,00 zł,
- 8 864 500,00 zł z rezerwy Ministra na zadania związane z przeciwdziałaniem COVID-19

W ramach otrzymanych środków Powiatowy Urząd Pracy w Łomży skierował w 2020 roku łącznie 880 bezrobotnych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Ponadto Urząd otrzymał kwotę 612 000,00 zł na Krajowy Fundusz Szkoleniowy.

Tabela nr 15 przedstawia liczbę skierowanych osób i wydatki na poszczególne faktywne formy przeciwdziałania bezrobociu.

Tabela Nr 15

Liczba skierowanych osób i wydatki Funduszu Pracy na poszczególne formy przeciwdziałania bezrobociu w 2021 roku

Kategoria wydatków	Liczba wyłączonych osób wg sprawozdania MPiPS-01 (w tym z Łomży)	Limit ogółem	Wydatkowano wg MPiPS-02	% wykonania
Szkolenia w tym bon szkoleniowy	26 (16)	160 860,00	154 327,33	95,939
Jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej	104 (56)	2 100 000,00	2 080 000,00	99,048
Refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia	98* (49)	1 600 000,00	1 520 000,00	95,000
Prace interwencyjne	123 (78)	803 917,67	760 420,62	94,589
Roboty publiczne	193(82)	3 143 275,00	2 657 612,30	84,549
Stáže w tym bon stażowy	264 (143)	2 370 800,00	2 293 449,75	96,737
Prace społecznie - użyteczne	77 (30)	55 011,80	48 086,88	87,412
Bon na zasiedlenie	70 (43)	562 500,00	510 333,36	90,726
COVID-19 Jednorazowa pożyczka	-	1 064 500,00	115 733,07	95,960
COVID-19 Pozostałe formy (111)	-		887 602,99	

COVID-19 Dotacje branżowe	-	1 317 000,00	1 313 562,40	99,739
COVID-19 Dotacje branżowe rozporządzenie	-	6 183 000,00	5 884 656,00	95,175
COVID - 19 Dotacje branżowe rozporządzenie ZZE4a	-	300 000,00	0,00	0,000
COVID-19 Instrumenty dofinansowania (EFS)	-	935 500,00	622 243,48	66,515
Projekt Pilotażowy "Pomost do zatrudnienia"	-	95 488,00	73 690,33	77,172
COVID-19 Instrumenty dofinansowania (EFS)	-	935 500,00	622 243,48	66,515
Krajowy Fundusz Szkoleniowy	-	612 000,00	611 999,83	100,000
Razem	955 (497)	21 303 852,47	19 533 718,34	91,691

Źródło: Sprawozdania MPiPS-01 oraz finansowe MPiPS - 02 za grudzień 2021r., obliczenia własne.

*Na wyposażenie doposażenie stanowiska pracy zawarto umowy z pracodawcami na utworzenie 76 miejsc pracy.

Powyższe środki dotyczą działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Łomży na całym obszarze jego działania. Nie prowadzi się oddzielnych rejestrów wydatków w rozbięciu na obsługiwane powiaty.

Wsparcie ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego otrzymało 480 osób (pracownicy i pracodawcy).

Realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęły 456 wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne (art. 15zzb) dla 16346 pracowników na kwotę 20 022 914,21 zł. Rozpatrzono wszystkie wnioski, w tym 393 pozytywnie na dofinansowanie wynagrodzeń 2995 pracowników na kwotę 12 050 990,45 zł. Wyplacono dofinansowanie na kwotę 11 607 657,95 zł na dofinansowanie wynagrodzeń 2995 pracowników.
- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 1186 wniosków o dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej dla przedsiębiorców samozatrudnionych (art. 15zzc) na kwotę 6 500 780,00 zł. Rozpatrzono wszystkie wnioski, w tym 1082 pozytywnie na kwotę 5 957 660,00 zł. Wyplacono dofinansowanie 1082 przedsiębiorcom samozatrudnionym na kwotę 5 955 320,00 zł.
- na dzień 31 grudnia roku do PUP w Łomży wpłynęły 4884 wnioski o udzielenie pożyczki na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy (art. 15zdd) i organizacji pozarządowej (art. 15zda), (2823 w wersji papierowej) na kwotę 24 341 587,81 zł. Rozpatrzono wszystkie wnioski, w tym 4596 pozytywnie. Wyplacono pożyczki 4596 pożyczkobiorcom na kwotę 22 897 624,87 zł.
- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 30 wniosków o dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników dla organizacji pozarządowych dla 488 pracowników (art. 15zze) i dla kościelnych osób prawnych (15zze²) na kwotę 2 473 394,07 zł. Rozpatrzono wszystkie wnioski, w tym 19 pozytywnie na dofinansowanie wynagrodzeń 203 pracowników na kwotę 1 201 766,07 zł. Wyplacono dofinansowanie 19 wnioskodawcom na kwotę 1 129 067,72 zł.
- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 311 wniosków na dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15zze⁴) na kwotę 1 552 000,00 zł. Rozpatrzono wszystkie wnioski, w tym 265 pozytywnie. Wyplacono dotacje 265 wnioskodawcom na kwotę 1 322 000,00 zł.
- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży wpłynęło 1245 wniosków na dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw z określonych branż udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (rozdział 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r.) na kwotę 6 223 000,00 zł. Rozpatrzono 1245 wniosków, w tym 1179 pozytywnie. Wyplacono dotacje na kwotę 5 893 000,00 zł 1179 wnioskodawcom.
- na dzień 31 grudnia 2021 roku do PUP w Łomży nie wpłynął żaden wniosek na dotacje dla mikro i małych przedsiębiorstw (sklepiki szkolne) udzielanych w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom COVID-19 (art. 15zze^{1a}).

Tabela Nr 16 Informacja z realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych

Instrument/ podmiot ubiegający się o dofinansowanie	Liczba złożonych wniosków przez przedsiębiorców w ogółem (instrumenty z Art. 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda 15zze, 15zze ² , 15zee ⁴ , rozdziału 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r. i Art. 15zze ^{1a})	Kwota dofinansowania, o jaką ubiegają się przedsiębiorcy w ramach złożonych wniosków (instrumenty z Art. 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda, 15zze, 15zze ² , 15zee ⁴ , rozdziału 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r. i Art. 15zze ^{1a})	Liczba przedsiębiorców, którym przyznano dofinansowanie w ramach zawartych umów (instrumenty z Art. 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda, 15zze, 15zze ² , 15zee ⁴ , rozdziału 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r. i Art. 15zze ^{1a})	Kwota przyznanego dofinansowania w zł (instrumenty z Art. 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda 15zze, 15zze ² , 15zee ⁴ , rozdziału 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r. i Art. 15zze ^{1a})	Liczba osób objętych wsparciem w ramach zawartych umów w w zł (instrumenty z Art. 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda, 15zze, 15zze ² , 15zee ⁴ , rozdziału 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r. i Art. 15zze ^{1a})	Środki wypłacon w zł (instrumenty z Ar 15zzb, 15zcc, 15zdd, 15zdda 15 zze, 15zze 15zee ⁴ , rozdziału rozporządzenia RM z dni 19.01.2021r. i Ar 15zze ^{1a})
Art. 15zzb	456	20 022 914,21	393	12 050 990,45	2995	11 607 657,9
Art. 15zcc	1186	6 500 780,00	1082	5 957 660,00	1082	5 955 320,0
Art. 15zdd i Art. 15zdda	4884	24 341 587,81	4596	22 897 624,87	4596	22 897 624,8
Art. 15zze i Art. 15zze ²	30	2 473 394,07	19	1 201 766,07	203	1 129 067,7
Art. 15zee ⁴	311	1 552 000,00	265	1 322 000,00	265	1 322 000,0
Rozdział 3 rozporządzenia RM z dnia 19.01.2021r.	1245	6 223 000,00	1179	5 893 000,00	1179	5 893 000,0
Art. 15zze ^{1a}	0	0	0	0	0	

Na 2022 rok PUP w Łomży otrzymał na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej środki Funduszu Pracy w kwocie **11 298 945,44 zł**, w tym na RPO WP 2014-2020 – **2 133 048,56 zł** i na PO WER – **1 880 543,86 zł**. Tabele Nr 17 - 19 zawierają propozycje rozdysponowania tych środków w podziale na algorytm Funduszu Pracy, PO WER i RPO WP.

Tabela Nr 17

Propozycja podziału środków Funduszu Pracy na 2022 r. - (algorytm)

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Zobowiązania z 2021r.	Limit do podziału w 2022r.	Limit ogółem / 3+4/	Przewidywana l. os. objętych aktyw. w 2022r..
1.	Szkolenia, w tym: umowy trójstronne, badania lekarskie, koszty dojazdu, finansowanie studiów podyplomowych, bon szkoleniowy	7 090,0	180 000,00	187 090,00	31
2.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	245 700,00	860 000,00	1 105 700,00	75
3.	Prace interwencyjne	67 900,00	499 212,02	567 112,02	59
4.	Roboty publiczne	252 100,00	3 300 000,00	3 552 100,00	166
5.	Refundacja kosztów wyposażenia /wyposażenia st. pracy	-	700 000,00	700 000,00	28
6.	Dofinansowanie działalności gospodarczej	-	825 000,00	825 000,00	33
7.	Prace społecznie użyteczne	-	70 000,00	70 000,00	35
8.	Bon na zasiedlenie	-	187 500,00	187 500,00	25
9.	Staże rekrutacyjne	-	90 851,00	90 851,00	15

Razem	572 790,00	6 712 563,02	7 285 353,02	467
-------	------------	--------------	--------------	-----

Tabela Nr 18

Propozycja podziału środków z POWER na 2022r.

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Limit ogółem w zł	Przewidywana liczba osób objętych aktyw. w 2022 r.
1.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	995 403,86	79
2.	Prace interwencyjne	272 640,00	32
3.	Dofinansowanie działalności gospodarczej	350 000,00	14
4.	Bon na zasiedlenie	262 500,00	35
Razem		1 880 543,86	160

Tabela Nr 19

Propozycja podziału środków z RPO WP na 2022 r.

Lp.	Usługi i instrumenty rynku pracy	Limit ogółem w zł	Przewidywana liczba osób objętych aktyw. w 2021 r.
1.	Staże, w tym badania lekarskie i koszty dojazdu	840 008,56	71
2.	Prace interwencyjne	443 040,00	52
3.	Dofinansowanie działalności gospodarczej	400 000,00	16
4.	Refundacja kosztów wyposażenia /wyposażenia	450 000,00	18
Razem		2 133 048,56	157

Łącznie PUP za otrzymane środki Funduszu Pracy zamierza zaktywizować 659 osób bezrobotnych.

W trakcie roku budżetowego PUP w Łomży może składać do Ministra Rodziny i Polityki Społecznej wnioski o dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy Ministra, ale nie można przewidzieć ile środków Urząd otrzyma.

W I kwartale 2022 roku PUP w Łomży skierował do aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu 394 osoby bezrobotne, w tym 218, czyli 55,33% z miasta Łomża.

Tabela Nr 20

Liczba osób bezrobotnych skierowanych w ramach aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu w I kwartale 2022 roku

Wyszczególnienie	Obszar działania PUP w Łomży	W tym Miasto Łomża	Udział miasta w ogółem w %
Prace interwencyjne	63	38	60,32
Roboty publiczne	87	44	50,57
Dotacje	29	21	72,41
Podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	23	15	65,22
Podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	26	18	69,23
Szkolenie	18	13	72,22
Staż	121	61	50,41
Prace społecznie użyteczne	27	8	29,63
Razem	394	218	55,33

Źródło: Sprawozdania o rynku pracy MRIPS – 01 za kolejne miesiące 2022 roku, obliczenia własne.

6. Krajowy Fundusz Szkoleniowy

Krajowy Fundusz Szkoleniowy stanowi wydzieloną część Funduszu Pracy, przeznaczoną na dofinansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców, podejmowanego z inicjatywy lub za zgodą pracodawcy. Celem utworzenia KFS jest zapobieganie utracie zatrudnienia przez osoby pracujące z powodu kompetencji nieadekwatnych do wymagań dynamicznie zmieniającej się gospodarki. Zwiększenie inwestycji w potencjał kadrowy powinno poprawić zarówno pozycję firm jak i samych pracowników na konkurencyjnym rynku pracy.

Wydatkowanie środków odbywa się zgodnie z priorytetami ministra właściwego do spraw pracy w porozumieniu z Radą Rynku Pracy (RRP decyduje o priorytetach wydatkowania rezerwy KFS).

Dofinansowanie w zależności od liczby osób zatrudnionych na umowę o pracę wynosi 80% lub 100%.

Powiatowy Urząd Pracy w Łomży w roku 2021 otrzymał dofinansowanie w kwocie 612 000,00 zł, z czego: 582 000,00 zł to limit i 30 000,00 zł rezerwa.

Ogłoszone zostały dwa nabory wniosków (luty, wrzesień). W tym okresie wpłynęło do urzędu 164 wniosków dotyczących 643 osób, opiewające na kwotę 1 121 170,80 zł. Komisja rozpatrzyła pozytywnie 130 wniosków.

W roku 2021 zostało podpisanych 124 umów z limitu, z czego w ramach:

- a) priorytetu 1 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek obostrzeń zapobiegających rozprzestrzenianiu się choroby COVID-19, musiały ograniczyć swoją działalność) – podpisano umowy na kwotę: 9.800zł;
- b) priorytetu 2 (wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników służb medycznych, pracowników służb socjalnych, psychologów, terapeutów, pracowników domów pomocy społecznej, zakładów opiekuńczo-leczniczych, prywatnych domów opieki oraz innych placówek dla seniorów/osób chorych/niepelnosprawnych, które bezpośrednio pracują z osobami chorymi na COVID-19 lub osobami z grupy ryzyka ciężkiego przebiegu tej choroby) – podpisano umowy na kwotę: 95.120zł;
- c) priorytetu 3 (wsparcie zawodowego kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych) – podpisano umowy na kwotę: 392.793,40zł;
- d) priorytetu 4 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia) – podpisano umowy na kwotę: 25.811,20zł;
- e) priorytetu 5 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem) – podpisano umowy na kwotę: 1.900zł;
- f) priorytetu 6 (wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych) – podpisano umowy na kwotę: 26.919,60zł;
- g) priorytetu 7 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które nie posiadają świadectwa ukończenia szkoły lub świadectwa dojrzałości) – podpisano umowy na kwotę: 28.528zł;
- h) priorytet 8 (wsparcie realizacji szkoleń dla instruktorów praktycznej nauki zawodu bądź osób mających zamiar podjęcia się tego zajęcia, opiekunów praktyk zawodowych i opiekunów stażu uczniowskiego oraz szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego) – nie podpisano umów

promocja KFS – 1127,80zł

i 6 umów z rezerwy, z czego w ramach:

- a) priorytetu 1 (wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców) – podpisano umowy na kwotę: 18.400zł;
- b) priorytetu 2 (wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego, wskazanych na liście przedsiębiorstw społecznych prowadzonej przez MRiPS, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych lub pracowników Zakładów Aktywności Zawodowej) – nie podpisano umów;
- c) priorytetu 3 (wsparcie kształcenia ustawicznego osób, które mogą udokumentować wykonywanie przez co najmniej 15 lat prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, a którym nie przysługuje prawo do emerytury pomostowej) – nie podpisano umów;
- d) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej - nie podpisano umów;
- e) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności – podpisano umowy na kwotę: 10.836zł;
- f) wsparcie kształcenia ustawicznego osób dorosłych w nabywaniu kompetencji cyfrowych - nie podpisano umów

Wsparcie w sumie otrzymało 480 osób, w tym 91 kobiet. Z wynikiem pozytywnym kształcenie ukończyło 477 osób. Bezpośrednio z dofinansowania skorzystało 14 pracodawców. Średnio na 1 osobę kwota dofinansowania wyniosła – 1275 zł.

Pracodawcy w większości wnioskowali o dofinansowanie do szkoleń – 467 osób, studia podyplomowe zostały dofinansowane 10 osobom, egzaminy zdawały 3 osoby.

Tematyka szkoleń zawodowych dofinansowanych z KFS najczęściej dotyczyła: budownictwa, usług transportowych oraz opieki zdrowotnej.

W roku 2021 na dofinansowanie kosztów kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego Pracodawcy z Łomży otrzymali 80,14% środków w kwocie 490.452,60 zł (393 osoby), natomiast pracodawcy z powiatu łomżyńskiego otrzymali 19,55% środków w kwocie 119.655,6 zł (87 osób).

Pracodawcy z sektora prywatnego otrzymali dofinansowanie w wysokości 54,76% (335.138,60zł), instytucje państwowe (Szpital Wojewódzki w Łomży, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego, Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna) - 27,92% (170.877,20zł), a firmy działające na rzecz miasta Łomży i powiatu 17,01% (104.092zł).

Firmy działające na rzecz miasta Łomży (MPGKiM, MPEC, MOSiR, MPK, ZGO, Miejski Dom Kultury DŚT) w roku 2021 podpisały umowy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łomży na kwotę 97.460 zł.

Priorytety wydatkowania Krajowego Funduszu Szkoleniowego w roku 2022

Priorytety tzw. „puli Ministra” – 504 601zł

- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób zatrudnionych w firmach, które na skutek pandemii COVID-19, musiały podjąć działania w celu dostosowania się do zmienionej sytuacji rynkowej
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób powracających na rynek pracy po przerwie związanej ze sprawowaniem opieki nad dzieckiem
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego w zidentyfikowanych w danym powiecie lub województwie zawodach deficytowych
- 4) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących będących członkami rodzin wielodzietnych
- 5) wsparcie kształcenia ustawicznego pracowników Centrów Integracji Społecznej, Klubów Integracji Społecznej, Warsztatów Terapii Zajęciowej, Zakładów Aktywności Zawodowej, członków lub pracowników spółdzielni socjalnych oraz pracowników zatrudnionych w podmiotach posiadających status przedsiębiorstwa społecznego wskazanych na liście/rejestrze przedsiębiorstw społecznych prowadzonym przez MRiPS
- 6) wsparcie kształcenia ustawicznego w związku z zastosowaniem w firmach nowych technologii i narzędzi pracy, w tym także technologii i narzędzi cyfrowych oraz podnoszenie kompetencji cyfrowych
- 7) wsparcie kształcenia ustawicznego osób pracujących w branży motoryzacyjnej

Priorytety Rady Rynku Pracy tzw. rezerwy KFS

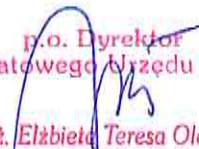
- 1) wsparcie kształcenia ustawicznego osób po 45 roku życia
- 2) wsparcie kształcenia ustawicznego osób z orzeczoną stopniem niepełnosprawności
- 3) wsparcie kształcenia ustawicznego skierowane do pracodawców zatrudniających cudzoziemców

Na dzień 11 kwietnia 2022 roku podpisano 84 umowy na kwotę 503 479,80 zł.

Sporządził:

Tomasz Szewczyk

Lomża 12.04.2022r.

p.o. Dyrektor
Powiatowego Urzędu Pracy

mgr inż. Elżbieta Teresa Olejniczak